

ХУЛОСАИ

комиссияи таҳхисии шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” оид ба диссертатсияи Абдуллозода Машхура Иброҳим дар мавзуи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олӣ ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика

1.Муҳимият ва мубрами мавзӯ.

Диссертатсияи Абдуллозода Машхура Иброҳим дар мавзуи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олӣ ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” кори илмӣ-тадқиқотии мустақилона иҷрогардида ба ҳисоб меравад. Диссертатсия бо хулосаҳои асосноки илмӣ, пешниҳоди нави илмӣ-методӣ ва тавсияҳои корӣ ҷиҳати амалӣ намудани натиҷаи навгонии бадастовардаи диссертант ҷамъбаст гардидааст. Соҳаи таҳсилу таълим дар шароити имрӯза ба тағйироту таҳаввулот ва дигаргуниҳои кулӣ дучор меояд, ки омили асосии ба вучуд омадани чунин тағйиротҳо, пеш аз ҳама, бо пешрафти илму техника, шароити таълиму тадрис, шароитҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ вобаста доништан куллан дуруст аст. Иттилооти имрӯза ҳаҷми бениҳоят калон дорад ва барои азхудкунии он ба шахс малакаҳои нисбатан бештаре заруранд. Дар самти истифодаи ин гуна иттилоот дар бахшҳои гуногуни ҳаёти инсон низ муаммову мушкилоте мавҷуданд, ки барои шахси аз донишҳои муосир дур қариб ки ғайриимкон мегардад. Насли нави узвҳои ҷомеа ба камол мерасанд, ки аз дастовардҳои инқилоби зеҳнӣ меҳоят ба пуррагӣ истифода кунанд, аммо, барои дар амал ва самаранок истифода кардани онҳо наметавонанд тамоми иқтидори ақлӣ ва ҷисмонии худро ба кор баранд. Эҳтиёҷот дар насли нави мутахассисоне, ки ба талаботҳои замони муосир ҷавобгӯй ҳастанд, метавонанд озодона дар баҳри беканори иттилоот шино кунанд ва аз он дуру гавҳари маънӣ, навоарӣ ва навгонихоро барои таълимгирандагон ба таври

дастрасу замонавӣ пешниҳод кунанд, таълимгирандагонро ба муҳити ҷомеаи иттилоотӣ омодагии яқумдараҷа ва муҳимро омӯзонанд, беш аз пеш мубраму муҳим мегардад.

Замони муосир воситаҳои иттилоотии таълимро тавлид мекунад, ки барои татбиқ ва идора кардани онҳо, ба таври саҳеҳу оқилона ба таълимгирандагон тафсиру ташреҳ додани онҳо мутахассисони дараҷаи баланд заруранд.

Диссертатсияи ба риштаи таҳқиқ кашидаи Абдуллозода М.И. барои дар раванди таълим ба таври наву самаранок истифода намудани навофариҳои самти таълим, ба ҳаёти омӯзгори муосир торафт бештар ворид шудани мафҳуми технологияҳои нави таълим мусоидат мекунад. Инчунин татбиқи ин гуна навофариҳо дар доираи таҳсилоти олӣ барои минбаъд дар сатҳи мактаб зиёд шудани шумораи мутахассисони кордон – донандагони технологияҳои нав, воситаҳои таълимии нав, абзорҳои техникий иттилоотӣ замина фароҳам меорад. Мубрамияти мавзӯ боз дар он асос карда мешавад, ки дар диссертатсия сухан дар бораи он меравад, ки дар доираи муассисаҳои таҳсилоти олӣ (МТО) раванди таълим торафт бо васоиту абзорҳои иттилоотӣ мучахҳаз мешавад. Раванди таълим дар донишгоҳ бо воситаҳои гуногуни иттилоотӣ, методӣ, рақамӣ пурра гардида, ҳадафҳои таълим низ ба онҳо мутобиқ карда мешаванд. Ҳоло қариб ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти олӣ аз ҷиҳати техника ва технологияҳои ҳозиразамон бархӯрдор буда, тавассути онҳо аксари амалҳо иҷро шуда, чараёни таҳсил ва назоратро осону дастрас мегардонанд. Бояд таъкид кард, ки маҳз таъмини муҳиту фазои мусоиди иттилоотӣ-методӣ дар раванди таҳсил метавонад заминаи бозғаймиди тарбия шудани насли нави мутахассисони ба бархӯрдҳои иттилоотӣ тобовар гардад ва чун натиҷа дар натиҷаи фаъолияти кории онҳо дар сатҳи таҳсилоти миёна наслҳои минбаъдаи таҳсилкунандагони аз ин соҳа бохабар ва огоҳ метавонанд ба вучуд оянд. Матлабҳои баёнгардида мубрам ва ҳалталаб будани таҳқиқоти ба анҷом расонидаи М.И. Абдуллозодаро асоснок менамояд.

Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсияе, ки Абдуллозода М.И. мавриди таҳқиқ қарор додааст, ба ихтисос ва соҳае, ки Комиссияи олии

аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 иҷозати қабул ва баррасӣ додааст, яъне 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқат мекунад.

2. Мухтавои диссертатсия ба нишондоди ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба талаботи “Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ”, ки аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст, ҷавобгӯӣ мебошад. Ҳамчунин натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаву тавсияҳои коркарднамудаи диссертант барои амалӣ намудани баъзе нишондодҳои ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳукукии зерин, аз қабили Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 нақши муайяни илмӣ-амалиро иҷро хоҳад кард.

3. Баъди таҳлил ва натиҷабардории автореферат ва диссертатсияи Абдуллозода М.И. маълум гардид, номбурда натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии худро дар маҷмӯъ 9 маводҳои интишорёфта, аз ҷумла, дар 5 мақолаҳои тақризшавандаи маҷаллаҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ва 4 мақолаҳои илмие, ки дар маҷмуаҳои гуногуни илмӣ чоп шудаанд, ба таъъ расонидааст. Ҳамаи маводҳои интишоргардида мазмуни асосии рисолаи илмиро дар худ тақозо мекунанд. Ҳамаи 9 маводи чопшуда дар қисмати дахлдори автореферат ва диссертатсия ҷой дода шудааст.

4. Теъдоди маводи интишорнамудаи Абдуллозода М.И. ба талаботи банди 35-и қисмати сеюми (Меъёрҳои омодаسازی диссертатсия) Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки аз 30-юми июни соли 2021-ум, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023-юм, таҳти №295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ мебошад.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсия. Натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии Абдуллозода М.И., асосан, бар пояи риояи талаботҳои методологӣ ва назариявии олимони соҳа ва хулосаҳои коркарднамудаи ҳуди муаллиф таҳия шудаанд. Ҳамчунин боэътимод будани таҳқиқот дар асосноккунии сарчашмаҳои назариявӣ, таҳлил ва натиҷабардории

дастовардҳои навини илми муосир, истифодаи шумораи зиёди сарчашмаҳои илмӣ, аз нигоҳи илмӣ асоснок кардани усулҳои озмоишӣ, асосноккунии маълумотҳои нави бадастоварда ва мувофиқати муқаррароту хулосаҳои назариявӣ таъмин карда шудааст.

Аз баррасии рисолаи илмӣ бармеояд, ки ҳамаи вазифаҳои таҳқиқотии банақшагирифтаи муаллиф роҳи ҳалли худро ёфтаанд. Ин натиҷаҳо дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳияшуда дар қисмати хулосавии ҳар як боб ва хулосаи умумии диссертатсия нишон дода шудааст. Ҳамчунин дар қисмати наwgониҳои илмӣ тадқиқот натиҷаи иҷрои вазифаҳои таҳқиқот аз нигоҳи илмӣ асоснок карда шудааст. Истифодаи таҷрибаи шахсии муаллифи рисола ба сифати педагог низ сатҳи эътимоднокии таҳқиқотро мустаҳкам гардонидааст.

6. Бо назардошти ба талаботи бандҳои 31-33-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки аз 30-юми июни соли 2021-ум, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023-юм, таҳти №295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ будани кори илмӣ Абдуллозода М.И. диссертатсия барои Ҳимояи такрорӣ ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Сатторов Абдурасул Эшбекович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи алгебра ва геометрияи МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав”, Воҳидова Зебо Рустамбоевна – номзади илмҳои педагогӣ, муаллими калони кафедраи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ва барномарезии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон ва ба сифати муассисаи пешбар Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони Ҳимояи такрорӣ матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертии диссертатсияи Абдуллозода Машхура Иброҳим дар мавзуи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика баррасӣ намуда, дар асоси банди 60-уми Тартиби додани дараҷаи илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Абдуллозода Машхура Иброҳим дар мавзуи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика барои ҳимояи такрорӣ қабул карда шавад.

2. Комиссияи эксперти муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқатдоранд, ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

Ба сифати **муқарризи якум** - Сатторов Абдурасул Эшбекович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи алгебра ва геометрияи МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав”;

Ба сифати **муқарризи дуюм** - Воҳидова Зебо Рустамбоевна – номзоди илмҳои педагогӣ, муаллими калони кафедраи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ ва барномарезии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** – Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон тавсия дода мешавад.

4. Ба ҷойгир кардани эълон оид ба ҳимояи такрорӣ диссертатсия дар сомонаҳои МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Ба чопи автореферат бо ҳукуки дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

Азизов А.А.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент:

Ансори П.Б.

номзади илмҳои педагогӣ, сармуаллим:

Қодирзода С.А.

Имзоҳои Азизов А.А., Ансори П.Б. ва Қодирзода С.А. -ро тасдиқ мекунам.

Сардори РК ва КМ МДТ-и ДДХ ба
номи академик Б.Ғафуров”

Сайдуллозода З.С.

19.05 2026 с.

Маълумот барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700, ш. Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1. Тел.: +992 92 805 7007, E-mail: zarrina_14.10.70@mail.ru.